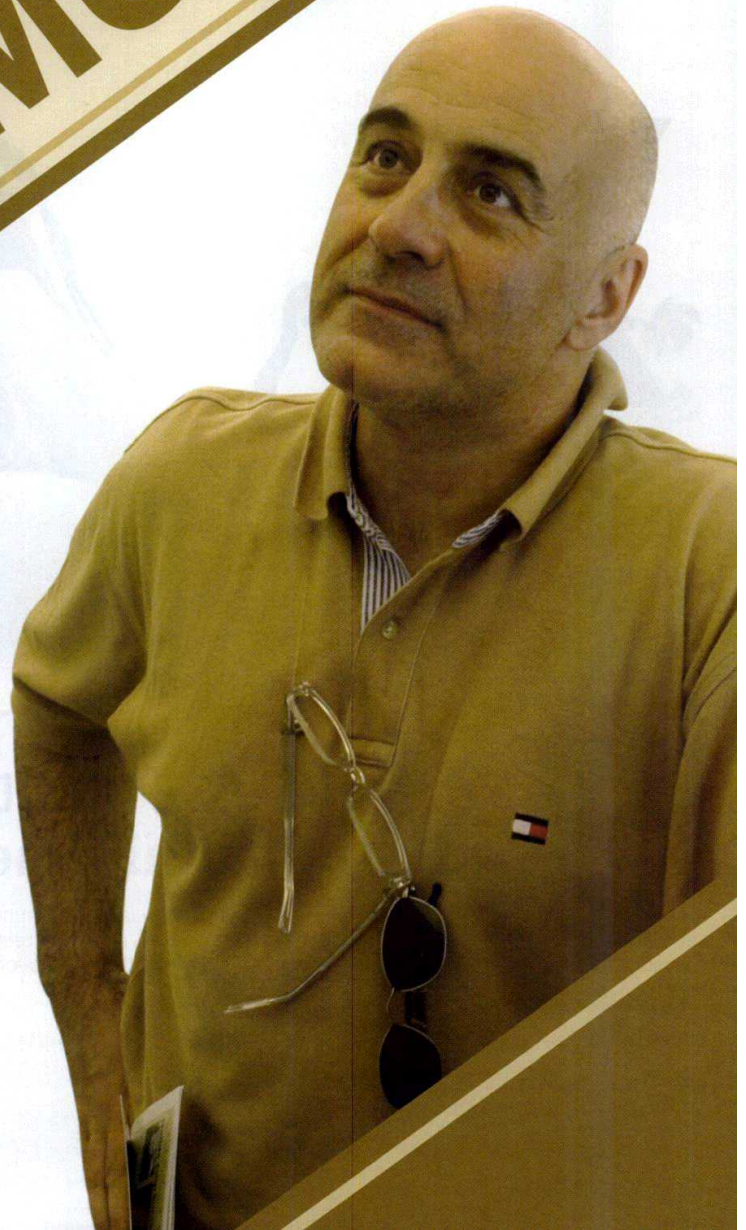

■ RÖPORTAJ

Krizi Seven
İletişimci

Ender Mertes

Hüseyin Usta
Gökhan Uz

Okurlarımız "Periskop Bakışı" köşenizden yazılarınız ile sizi yakinen tanıyorlar fakat yine klasik bir giriş yapalım Ender Merter kimdir?

Ender Merter'i tanımak isteyen Boyut Yayınları'ndan bu sene çıkan çiçeği burnunda kitabım "Kriz Seven İletişimci"yi alıp okumalı. Artık klasik anlatımlarla yapılan CV'ler tarihe karışıyor, benimde mesleki yaşamımın özeti bu kitap oldu. 30 yıl iletişim sektörü içinde her rolü üstlendim. Son on yıldır da Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi ve Yeditepe Üniversitesi'nde Güzel Sanatlar Fakültesi'nde genç nesille bu tecrübelerimi paylaşıyorum.

Çocukluğunuzda geçirdiğiniz önemli bir kaza olduğunu okumuştum. Hayatınıza bu kazanın etkileri nasıl yansdı?

Her yetişkinin çocukluğunda çok önemli bir hatırası vardır mutlaka bunlar bazen tam hatırlanmıyor bir tetikleyici olmalı. O zaman zincirleme olay ve gelişmeler hafızada film şeridi gibi göz önüne geliyor. Benimde 10-11 yaşlarında hatırladığım ve izi kalan olay şöyle; Her yaz babamın tatil döneminde gittiğimiz Marmara Adası dönüşü bir gemi kazasını "Titanik" filmi ile tekrar hatırlamıştım. 70'li yıllarla Ada dönüşü Yenikapı açıklarında Cezayir bandıralı bir şileple çarpışmıştık, gemimizin adı Tırhan'dı ve aynı Titanik gibi siyah renkliydi. Gece geç olduğu için güvertede yarı uyur gibi şenzlogların üzerinde uzanmış gökyüzünü seyrediyordum. Büyük bir gürültü ile ne olduğunu anlamadan gemi bir anda yan yatmış, çılgınlıkla bağırışmalarla panik ortamı olmuştu. Babam soğukkanlılıkla annemle beni sakin olmaya, can yeleklerini giymemiz gerektiğini anlatarak o panik

ortamına sürüklememişti. Sonra gemi yan yatmış ve kalmıştı. Gelen motorlarla sahile ulaştık. Bu olay bana panik olmamamı tehlikeli ortamdan uzaklaşmayı ve sakin olmayı öğretti. Buna benzer bir olay da AKM'nin ilk açıldığı yıllarda yine ailece "Cadı Kazanı" oyununa gitmiştik, oyun esnasında yangın çıktı. Aynı olayı hatırlayarak bu panikliği yine yaşamış ama dersimizi ve yapılacakları biliyorduk artık. Hayatta tecrübeler ve yaşanmışlıklar hep bize bir ders verir, yeter ki kayıplar olmasın.

Bu koleksiyona "Müsellesten Üçgene" dedim. Kronolojik eserler tipik Cumhuriyet öncesi ve sonrasının görsel sentezi olmuştu.

Güzel Sanatlar eğitimi almış birisi olarak sonradan neden İşletme eğitimi de aldınız?

İnsan yaşamında eğitim çok önemli. Bir dönem benimde bir işletme sahibi olarak, insan faktörünü de göz önüne aldığım da kendimi geliştirmem gerektiğini hissettim. 1994'de o zaman adı İsis olan şimdiki Bilgi Üniversitesi'ne girmiş bir müddet ara verdik-

ten sonra ABD'de eğitimimi "İşletmelerindeki Rekabet Yarısı ve Düşünceyi Kısıtlayan Farklı Türler" üzerine yazdığım tezimle bitirmiştım.

Herkes sizi İhlap Hulusi Görey'in akrabası sanıyor. İhlap Hulusi Görey merakınız nasıl başladı? Kaç yıldır uğraşıyorsunuz eserlerini toplamak için? Bu gönül bağınız nedir Cumhuriyeti Afişleyen Adam için?

Evet, İhlap Hulusi'yi çoğu kişi babam, dedem ya da akrabam sananlar oldu. Aslında merakım kendi sektörün üzerine başladı; arşivci ve araştırmacı bir yapım var onun içinde bu uğraşlarım sektörün bir öncüsü olan Türk afiş ve Grafik sanatının duayeni İhlap Hulusi'yi karşıma çıkardı, büyük şansı... (İkimiz içinde.) 15 yılı aşkındır hep derleyip düzenlediğim ve birçok eğitim kurumunda panel, sergi, konferanslar verdim. Onu hep hatırlattım bir markalaşma yoluna soktum ve başardım diyebilirim artık.

Koleksiyonumda her döneme ait birçok eseri ve şahsi eşyası var, yıllarca bir özel arşiv bölümünde sakladım ve bazen gidip onlarla konuştuğum zamanlar bile oldu. Sanki canlandı benimle iletişime geçtiler diyebilirim. Bu koleksiyona "Müsellesten Üçgene" dedim. Kronolojik eserler tipik Cumhuriyet öncesi ve sonrasının görsel sentezi olmuştu. Onları "Cumhuriyeti Afişleyen Adam" isimli bir kitap da ölümsüzleştirdim. Literatür Yayınlarından çıktı geçtiğimiz yıl 2. baskısı oldu. Frankfurt'ta konuk ülke olduğumuz yıl bir stant ve sergi yaptık sergi için özel kitaba "Bir Seveda Serüveni" adını vermiştim. Özel bir stand'la avuç içi boyutlarında Türkçe ve Almanca bastık. Büyük ses getirmişti. Bakanımız Sn.

■ RÖPORTAJ

Ertuğrul Günay özel bir teşekkür mektubu ile bunu kanıtladı.

İhlap Hulusi'nin kişisel eşyalarından orijinal eserlerine derlediğiniz koleksiyonu galeriye bağışladınız. Cumhuriyet Müzesi İhlap Hulusi Görey Galerisi hayata nasıl geçti?

Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi olarak rektörümüzü ziyarete gittiğimizde kitaplarımızı götürmüştüm. İhlap Hulusi'ye hayranı olduğumu ve işlerini unutamadığımı söyleyen rektörümüz Prof. Dr. Necla Pur'la bunları müzeleştirilim sinyali aldım ve hiç düşünmeden tereddütsüz onları Sultanahmet'deki tarihi rektörlük binasında hayata geçen Cumhuriyet Müzesi'ne bağışladım. Sonra müzenin içinde bir özel galeri yaptık.

"Reklamcılık, yaşanan dönemin ruhunu yansıtan bir sektör" diyorsunuz. İhlap Hulusi Görey eserlerinden yola çıkarak günümüz reklam ve tasarım sektörünü değerlendirebilir misiniz?

Reklamcılık sektörünün benim içinde yaşadığım dönemde 80 öncesi, sonrası ve 2001 kriz dönemi olarak görüyorum. Tabi bunlara

ek 2008'deki ABD'deki Mortgage krizinde küreselleşerek teğed'mi direk'mi geçti bilemem ama içimize girdi. Kısaca; 80 öncesi yürek ve bilek gücü olan kişiler önemliydi, 80 sonrası kişilerin bir çağı yok, elini etiğini çekmiş çekirilmiş. Teknoloji devreye giriyor yani; "Silah keşfedildi yiğitlik bozuldu" misali. Makine bağımlılığı var. Milenyum dediğimiz şişme dönem ise insanın geleceğini şaşırtan, bir gecede olup biteni götüren milat oldu. Sonra zaten sektör'de kabuk değişti, anlamını yitirdi hatırlamıyorum sonrasını. (hani öyle derler ya...) Öyle bir dönem ki, zaten aranan kanda bulunamadı, aşı tutmadı: malum global 2008 krizi tuz biber oldu. Kitabımda da yazdım "Kriz Seven İletişimci" Ender Merter.

20 yıla yakın Tür Tanıtım ile aktif rol aldığınız iletişim sektöründen 2006 yılı sonrası sanki biraz kopmuşsunuz gibi küskünlük mü var sektöre karşı?

2006'daki birleşme kopmak değildi değişime ayak uydurmak için strateji geliştirmekti. Sektöre ilk girdiğim yıllardan beri tanıdığım FRS Matbaasının sahibi Fevzi Sayılı ile bir stratejik ortaklık yapıp Espas İletişim ve Basım Hizmetleri'ni kurduk. İşler çok iyi gitmi-

Teknoloji devreye giriyor yani; "Silah keşfedildi yiğitlik bozuldu" misali.

Makine bağımlılığı var. Milenyum dediğimiz şişme dönem ise insanın geleceğini şaşırtan, bir gecede olup biteni götüren milat oldu.

yor zorlanıyoruz ama inatçıyız. Yeni nesiller var oğlum Tankut'da Yeditepe'de Görsel İletişim okuyor o mesleğe devam eder bizlerde tecrübe ve destek veririm. 30 yıldır hiç sektör değiştirmedim. Çok bağılı ve mesleğime aşığım. Belki tutuculuk yapıyorum ama bir kez daha dünyaya gelsem yine aynı işi yapardım.

Bir iletişimci krizi neden sever ki?

Krizi sevmek zorundasınız yoksa o sizi fena sever.

Geçmişte Türk ileşim sektörü adına yaptığınız çalışmalarda Galatasaray Spor Kulübü'ne yaptığınız çalışmalar ilgi çekici. Sportif alanda sektör açısında birçok ilki gerçekleştirmişsiniz. Şimdi de Galatasaray'da aktif görev alıyorsunuz. Bu süreci ve Galatasaray sevdanızı anlatır mısınız?

Galatasaray sevdam babadan geliyor Mekteb-i Sultan fakat son sene birçok kişi gibi dışarıdan bitirmiş ama o da müthiş bir okul olan Vefa Lisesi. Kulüple ilgim sporda sponsorluk kavramını ve Bayan Futbolu ile çok geliştirdi bu konuyu spora kazandıranların herhalde başında gelirim kurumsal olarak

UEFA kupası ile büyüklük tırmanmış yapan Galatasaray'a 4 dilde Sony Müzik'le ortak bir CD çıkardım. Metin Oktay Büstü, Şeref Kabini gibi değerler ürettim. Fatih Terim'e 4 yıl iletişim danışmanlığı yaptım.

1996-2000 dönemi Galatasaray formalarına yönetim kurulu fenerli olan bir firmadan 2 sezonluk sponsorluk aldım ama kazanan ve markalaşan firma olmuştur.

UEFA kupası ile büyüklük tırmanmış yapan Galatasaray'a 4 dilde Sony Müzik'le ortak bir CD çıkardım. Metin Oktay Büstü, Şeref Kabini gibi değerler ürettim. Fatih Terim'e 4 yıl iletişim danışmanlığı yaptım. Yine Türkiye'de bayan futbolunu ortaya çıkarttım. Ama 3 büyükler el vermeyince olmuyor. 3 sezon kulüp başkanlığı yaptım kızlara...

Galeride öğrencileriniz de bizimle birlikteler ve İhap Hulusi'yi keşfediyorlar. Eğitimci Ender Mertes kimliğinizi biraz açabilir misiniz?

Eğitimci yanı sıra son 10 sende aktif bir boyut kazandı önce 4 yıl Yeditepe Üniversitesi Güzel Sanatlar'da, 2006'dan beri ise Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde Yaratıcı Ekip Atölyesi'ni çalıştırmaya bilgi paylaşımı ve beyin fırtınaları ile üretim yapıyoruz. Yeni nesil için bulunmaz bir minnet gençler bana iyi baksınlar.

Ürettiğimiz fikirleri yaşanır hale dönüştür-

mek öğrenciler için çok önemli, her aşamayı öğrenip bilmeleri gelecek için çok büyük tecrübe.

Eğitime konusuna girmişken İletişim Fakülteleri, Güzel Sanatlar, Meslek Yüksek Okulları ve özel kurslar ile çok daha fazla eğitim alan reklamcı adayları olmasına rağmen, dönemimize göre nitelikli eleman bulunamıyor sektörde? Değişen nedir?

Nitelikli eleman her dönem az çıkar iletişimci; takipçilik yapmalı, çok okumalı, fotoğraf çekmeli, metinler yazmalı, fikir üretmeli bunları yapan nitelikli oluyor zaten. Alt yapıda çok önemli tabii ki. Bunlara bir yerde de önem zaten artık her şey küreselleşti takip şart.

Uzun zamandır makaleleriniz ile katkıda bulunduğunuz Photoshop Magazin'i bir iletişimci olarak değerlendirir misiniz?

Dergicilik, yayıncılık ilk göz ağırmı, 16 yıl "Boyacı Kupa" isimli mesleki, aktüel dergi yaptım. İlk kez kurumsal dergi ödülünü Londra'da 94'de aldık çok önemliydi. Photoshop Magazin sektörün lider ve belli bir kesimin sürekli takip ettiği kemik bir okuyucu

kitlesi var, çok başarılı ve uluslararası yeni yapılanmasıyla birlikte devam diyorum. Başarılarının daim olmasını diliyorum. Herkese iyi bir yaz dilerim.

